

PORADNIK DLA PACJENTA

BADANIA DIAGNOSTYCZNE

USG • biopsja tarczycy • RTG • mammografia (MMG) • densytometria (DXA)

Zakład Diagnostyki Obrazowej

ul. Jaczewskiego 2, 20-090 Lublin

Diagnostyka Obrazowa: 81 71 84 464

Spis treści

BADANIA USG

BIOPSJA TARCZYCY

BADANIA RTG

BADANIA MMG – MAMMOGRAFIA

BADANIA DXA – DENSYTOMETRIA

BADANIA USG

Ustalenie terminu badania

USG odbywa się osobiście w Rejestracji Zakładu Diagnostyki Obrazowej, w godzinach 8:00–15:30, lub telefonicznie 81 718 44 64. Badanie USG wykonywane jest w gabinecie nr 4.

Na czym polega badanie USG i jaki jest jego cel?

Badanie USG jest metodą polegającą na wykorzystaniu fal ultradźwiękowych do zobrazowania narządów i tkanek ciała czy oceny przepływu krwi przez naczynia. Celem badania jest diagnostyka badanych struktur ciała i wykrycie zmian patologicznych w tkankach i narządach jamy brzusznej, tarczycy, piersi, węzłów chłonnych, żył i tętnic (met. Doppler).

Przebieg badania

Badania odbywają się w pozycji leżącej, za wyjątkiem badań USG Doppler kończyn dolnych – badanie w pozycji stojącej. Do badania należy odsłonić badaną okolicę ciała, na którą radiolog naniesie żel, a następnie za pomocą odpowiedniej sondy przeprowadzi badanie. Po badaniu pacjent dostanie ręcznik papierowy do wytarcia badanych okolic ciała.

Odczucia podczas badania

Badanie jest bezbolesne, trwa kilkanaście minut i może jedynie powodować dyskomfort związany z uciskiem sondy na miejsce badane.

Ograniczenia

U pacjentów z wysoką wagą obniżona może być jakość i dokładność obrazu badanych struktur ciała.

Przeciwwskazania

Niedawne zastosowanie środków kontrastowych.

Przygotowanie do badań USG

- a) USG jamy brzusznej – należy zgłosić się na czczo lub przynajmniej 6 godzin po jedzeniu oraz z pełnym pęcherzem moczowym. Wskazane przyjmowanie środków odgazowujących. Aby wypełnić pęcherz moczowy, należy 2 godziny przed badaniem wypić 2–3 szklanki czystej, niegazowanej wody.
- b) USG tarczycy – bez szczególnych wymagań, należy zabrać ze sobą wyniki poprzednich badań USG tarczycy, scyntygrafii oraz wyniki badań poziomów hormonów tarczycy.
- c) USG piersi – należy dostarczyć wyniki poprzednich badań USG piersi oraz badania mammograficznego (ze zdjęciami). Przed badaniem nie należy stosować kosmetyków na skórę piersi i pach.
- d) USG Doppler żył lub tętnic kończyn dolnych – bez szczególnych wymagań.
- e) USG Doppler tętnic szyjnych – bez szczególnych wymagań.
- f) USG Doppler tętnic nerkowych – należy zgłosić się na czczo lub przynajmniej 6 godzin po jedzeniu. Wskazane przyjmowanie środków odgazowujących.

Wynik

Wynik badań USG wydawany jest bezpośrednio po badaniu.

BIOPSJA TARCZYCY

Ustalenie terminu badania

Ustalenie terminu badania odbywa się osobiście w Rejestracji Zakładu Diagnostyki Obrazowej, w godzinach 8:00–15:30, lub telefonicznie 81 718 44 64. Badanie wykonywane jest w gabinecie nr 4.

Zgoda na badanie

Przed badaniem konieczne jest wypełnienie zgody na badanie – formularz zgody jest do pobrania w Rejestracji Zakładu Diagnostyki Obrazowej.

Co zabrać

Na badanie biopsji tarczycy pod kontrolą USG należy zabrać ze sobą wyniki poprzednich badań USG tarczycy, scyntygrafii oraz wyniki badań poziomów hormonów tarczycy.

Na czym polega biopsja tarczycy?

Biopsja tarczycy jest badaniem inwazyjnym, polega na przezskórnym nakłuciu guzków tarczycy pod kontrolą USG w celu pobrania materiału do badania histopatologicznego, na podstawie którego określony zostanie charakter zmiany. Skóra przed nakłuciem jest dezynfekowana. Badanie wykonywane jest w pozycji leżącej na plecach. Badanie nie wymaga znieczulenia.

Przygotowanie do badania

Należy odsłonić okolice badaną, skóra w okolicy szyi powinna być czysta i pozbawiona stanów zapalnych.

Przeciwwskazania

Skaza krwotoczna, ropne zmiany na skórze szyi, brak współpracy pacjenta.

Kto wykonuje badanie?

Badanie jest wykonywane przez lekarzy: endokrynologa i radiologa, którzy odpowiedzą na pytania i wątpliwości pacjenta.

Zdarzenia niepożądane

Możliwe wystąpienie krwawienia z miejsca wkłucia, pojawiające się bezpośrednio po badaniu i ustępujące samoistnie; ból odczuwany w miejscu wkłucia mogący utrzymywać się do kilku godzin; niezwykle rzadko może wystąpić uszkodzenie okolicznych tkanek.

Wynik badania

Wynik badania jest dostępny do odbioru ok. 2 tygodnie od daty badania, w Rejestracji RTG, osobiście lub na upoważnienie, za potwierdzeniem odbioru.

BADANIA RTG

Organizacja badań

Badania RTG wykonywane są w Pracowni RTG (gabinet nr 5) na bieżąco, od poniedziałku do piątku, w godzinach 8:00–18:00. Opisane zdjęcia RTG można odbierać w Rejestracji Zakładu Diagnostyki Obrazowej następnego dnia roboczego, w godzinach 8:00–18:00.

Badania kontrastowe - zapisy

Na badania kontrastowe obowiązują zapisy w Rejestracji RTG lub pod numerem tel. 81 718 44 64.

Na czym polega badanie RTG i jaki jest jego cel?

Badanie RTG polega na zobrazowaniu struktur ciała za pomocą metody wykorzystującej promieniowanie rentgenowskie. Celem badań RTG jest diagnozowanie zmian: pourazowych, wad rozwojowych, zmian zwyrodnieniowych, zmian zapalnych, nowotworowych, chorób przewodu pokarmowego, układu moczowego, układu oddechowego, układu kostno-stawowego.

Przeciwwskazania i zgoda

Z uwagi na wykorzystywanie promieniowania rentgenowskiego badania RTG są przeciwwskazane w ciąży. Kobiетom w wieku rozrodczym (miesiączkującym) zaleca się wykonywanie badań RTG w pierwszej fazie cyklu miesiączkowego.

Kobiety w wieku rozrodczym winny podpisać zgodę na badanie wraz z oświadczeniem, że nie są w ciąży i ciąży nie podejrzewają.

Przygotowanie do wybranych badań RTG

RTG kręgosłupa lędźwiowego, stawów krzyżowo-biodrowych, miednicy i jamy brzusznej do celów urologicznych – w przeddzień badania należy zastosować dietę lekkostrawną, płynną, ubogoreszkową; zalecane jest przyjęcie środków odgazowujących.

Bezpośrednio przed badaniem należy usunąć biżuterię, metalowe części garderoby z okolicy badanej.

Przygotowanie do badań RTG kontrastowych

a) Badanie przełyku, żołądka i dwunastnicy oraz pasa przewodu pokarmowego – na badanie należy zgłaszać się na czczo. W dniu poprzedzającym badanie ostatni lekki posiłek należy spożyć do godziny 18:00. Przed badaniem nie należy żuć gumy ani palić papierosów.

b) Badanie jelita grubego, tzw. wlew doodbytniczy – na badanie należy zgłaszać się na czczo, po lewatywie. W przeddzień badania należy nic nie jeść, dużo pić – około 10 szklanek przegotowanej wody lub klarownych soków owocowych; około godziny 13:00 należy zażyć 2 tabletki Bisacodylu; wieczorem lewatywa na lewym i prawym boku.

Dyskomfort może spowodować fakt podania kontrastu doodbytniczo i trudność utrzymania kontrastu w odbytnicy.

Przeciwwskazania do badań kontrastowych

Ciąża, podejrzenie perforacji przewodu pokarmowego.

Ograniczenia aparaturowe

Badania RTG mogą być wykonywane pacjentom ważącym nie więcej niż stanowi udźwig aparatu, tj. do 265 kg.

Zdarzenia niepożądane

a) W przypadku badań RTG, do których należy się przygotować, a pacjent podaje błędną informację – możliwe jest odstąpienie od przeprowadzenia badania i konieczność ponownego wykonania badania po odpowiednim przygotowaniu.

b) W przypadku niestosowania się do poleceń osoby wykonującej badanie, badanie może zawierać artefakty ruchowe; możliwa jest wówczas konieczność powtórzenia badania.

- c) W przypadku podania doustnego środka kontrastowego może on wywołać biegunkę, która ustępuje z chwilą opróżnienia jelita ze środka kontrastowego.
- d) W przypadku podania doustnego środka kontrastowego może on wywołać zaparcie; należy wówczas zwiększyć podaż płynów.
- e) W przypadku aspiracji znacznej ilości środka kontrastowego do drzewa oskrzelowego może nastąpić konieczność usunięcia go bronchoskopowo.

BADANIA MMG - MAMMOGRAFIA

Ustalenie terminu badania

Badania mammograficzne wykonywane są w Pracowni MMG (gabinet nr 8) w godzinach 10:00–15:00, po wcześniejszym ustaleniu terminu w rejestracji Zakładu Diagnostyki Obrazowej lub telefonicznie 81 718 44 64. Na badanie MMG diagnostyczne konieczne jest skierowanie od lekarza.

Na czym polega mammografia i jaki jest jej cel?

Badanie MMG polega na zobrazowaniu struktur gruczołu sutkowego za pomocą metody wykorzystującej promieniowanie rentgenowskie. Celem badania jest wczesne wykrycie zmian nowotworowych w piersi i innych zmian patologicznych w obrębie sutka. Dyskomfortem może być bolesność spowodowana przez ucisk piersi, stosowany podczas badania.

Przygotowanie do badania

Przed badaniem nie należy stosować kosmetyków pielęgnacyjnych na skórę piersi i pach – celem uniknięcia błędów diagnostycznych. Na badanie najlepiej zgłosić się w dwuczęściowym ubraniu. Do badania należy rozebrać się od pasa w górę, zdjąć biżuterię.

Termin badania a cykl miesięczkowy

Pacjentki miesiączkujące powinny zgłaszać się do badań w pierwszej fazie cyklu miesięczkowego (optymalnie 5–10 dzień cyklu – licząc od pierwszego dnia miesiączki), u pacjentek po menopauzie mammografię wykonuje się w dowolnym dniu.

Poprzednie badania

Jeżeli wcześniej były wykonywane badania mammograficzne lub USG piersi w innym ośrodku, należy przynieść ze sobą ich wyniki (opisy badań oraz zdjęcia).

Zgoda i przeciwwskazania

Kobiety w wieku rozrodczym winny podpisać zgodę na badanie wraz z oświadczeniem, że nie są w ciąży i ciąży nie podejrzewają. Z uwagi na wykorzystywanie w tej metodzie promieniowania rentgenowskiego mammografia jest przeciwwskazana w ciąży.

Wynik badania

Wynik badania mammograficznego jest do odbioru w Rejestracji Zakładu Diagnostyki Obrazowej, w godzinach 8:00–15:30, w okresie 21 dni od wykonania badania. Opisy przypadków pilnych są do odbioru w ciągu 7 dni od wykonania badania.

Ograniczenia aparaturowe

W przypadku piersi o dużym rozmiarze może zaistnieć konieczność wykonania dodatkowych ekspozycji w celu zobrazowania całego sutka.

Zdarzenia niepożądane

Z uwagi na kompresję stosowaną podczas badania może wystąpić krótkotrwałe zaczerwienienie skóry.

BADANIA DXA - DENSYTOMETRIA

Ustalenie terminu badania

Badania densytometryczne wykonywane są w budynku Przychodni Specjalistycznej, w gabinetach nr 19 i nr 20, po wcześniejszym ustaleniu terminu osobiście w rejestracji przychodni lub telefonicznie pod nr 81 81 81 000.

Na czym polega badanie DXA i jaki jest jego cel?

Badanie densytometryczne jest metodą wykorzystującą promieniowanie rentgenowskie, polega na pomiarze gęstości mineralnej kości w okolicy szyjki kości udowej, kręgosłupa lędźwiowego lub kości przedramienia. Celem badania jest ocena ryzyka pojawienia się osteoporozy lub określenie stopnia jej rozwoju.

Przygotowanie do badania

Przed badaniem należy usunąć biżuterię, metalowe części garderoby z okolicy badanej oraz, jeśli dotyczy, zgłosić fakt posiadania endoprotezy w okolicy badanej lub metalowych zespołów po ewentualnych przebytych urazach w okolicy biodra, kręgosłupa lędźwiowego czy przedramienia.

Odczucia podczas badania

Badanie nie powoduje dyskomfortu dla pacjenta.

Przeciwwskazania

Z uwagi na wykorzystywanie w tej metodzie promieniowania rentgenowskiego badanie jest przeciwwskazane w ciąży. Kobietom w okresie rozrodczym (miesiączkującym) zaleca się wykonywanie badania w pierwszej fazie cyklu miesiączkowego.

Badanie nie powinno być wykonywane w przypadku niedawnego przyjęcia środków kontrastowych.

Ograniczenia aparaturowe

Udźwig aparatu wynosi 200 kg, w związku z powyższym badaniem mogą być objęci pacjenci nieprzekraczający ww. wagi.

Wynik badania

Wynik badania wydawany jest bezpośrednio po badaniu.